

Številka: 3030-14/2024-4

Ljubljana, 1. 3. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Seznanitev z vsebino Poročila o regionalnem razvoju 2018-2022 – predlog sklepa

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila z vsebino Poročila o regionalnem razvoju 2018–2022.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Poročilo o regionalnem razvoju 2018–2022

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,

- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Statistični urad RS,
- Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Andreja Katič, državna sekretarka, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- mag. Aša Rogelj, generalna direktorica Direktorata za regionalni razvoj, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj
- dr. Lidija Breskvar Žaucer, sekretarka, Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj

3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Poročilo o regionalnem razvoju prinaša podroben vpogled v stanja in razvojne trende v slovenskih regijah v obdobju od 2018 do 2022. Predstavlja del sistema spremljanja doseganja štirih splošnih ciljev regionalne politike v Sloveniji do leta 2030. Njegove ključne ugotovitve so:

- Prvi splošni cilj, ki se nanaša na dvig kakovosti življenja v vseh regijah, je bil v pomembni meri dosežen. Razmere na področju kakovosti življenja so sicer najugodnejše v Gorenjski regiji, sledita ji Osrednjeslovenska in Koroška regija. Najmanj ugodne razmere so v Posavski regiji, ki ji sledita Obalno-kraška in Pomurska regija.
- Drugi splošni cilj, ki se nanaša na razvojno dohitevanje evropskih regij, je bil delno dosežen. Hitrejši gospodarski razvoj od povprečnega v Evropski uniji je bil dosežen v Osrednjeslovenski, Podravske in Zasavske regiji. Na drugi strani sta Gorenjska in Obalno-kraška regija opazno nazadovali, medtem ko je gospodarski razvoj ostalih razvojnih regij sledil povprečnemu razvojnemu trendu Evropske unije. Kohezijska regija Vzhodna Slovenija se je v analiziranem obdobju razvijala hitreje kot sosednje avstrijske in madžarske regije in podobno hitro kot hrvaške regije na ravni NUTS 2. Kohezijska regija Zahodna Slovenija se je razvijala hitreje od vseh sosednjih regij na ravni NUTS 2.
- Tretji splošni cilj, ki se nanaša na zmanjšanje regionalnih razvojnih razlik, je bil v pomembni meri dosežen. Spremembe razlik med razvojnimi regijami po gospodarski aktivnosti so majhne, po v poročilu uporabljeni meri variabilnosti so se razlike celo nekoliko zmanjšale. Nanje najmočneje vpliva Osrednjeslovenska regija, medtem ko ostale razvojne regije (z izjemo Zasavske) postopoma konvergirajo. Tudi po neto razpoložljivem dohodku na prebivalca, kjer so razlike med regijami že sicer majhne, so se te v obravnavanem obdobju še zmanjšale. V povprečju je imela najvišji neto razpoložljiv dohodek na prebivalca Koroška, sledita ji Jugovzhodna Slovenija in Osrednjeslovenska regija, medtem ko je imela najnižjega Pomurska regija, sledita ji Podravska in Zasavska regija. Razkorak med obmejnimi problemskimi območji in notranjostjo Slovenije se je povečeval manj izrazito kot pred letom 2018.
- Doseganje četrtega cilja, ki se nanaša na uresničevanje razvojnih potencialov in izkoriščanje globalnih priložnosti z mednarodnim med-regionalnim povezovanjem in sodelovanjem, še ni bilo mogoče oceniti.

6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega	Šifra in naziv ukrepa,	Šifra in naziv proračunske	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

uporabnika	projekta	postavke		
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:				
<ul style="list-style-type: none"> – proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep, – projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in – proračunske postavke. 				
Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE
NE
NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

NE

Skladno z 9. in 9.a členom Poslovnika Vlade RS sodelovanje javnosti pri pripravi gradiva in objava gradiva na spletni strani nista potrebna.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**dr. Aleksander Jevšek
MINISTER**

Predlog sklepa:

Številka:

Datum:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila z vsebino Poročila o regionalnem razvoju 2018–2022.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Poročilo o regionalnem razvoju 2018-2022

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo,
- Ministrstvo za finance,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport,
- Ministrstvo za infrastrukturo,
- Ministrstvo za javno upravo,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za kulturo,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za obrambo,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Statistični urad RS,
- Urad RS za makroekonomske analize in razvoj.

Obrazložitev:

Strateške usmeritve regionalne politike v Sloveniji v obdobju 2021–2030 opredeljuje dokument »Cilji, usmeritve in instrumenti regionalne politike ter strateška izhodišča prostorskega razvoja za pripravo regionalnih razvojnih programov 2021–2027«, s katerim se je seznanila Vlada RS dne 17. 7. 2019 (sklep št. 3030-51/2018/145). Ta poleg vizije regionalnega razvoja ter načel in usmeritev regionalne politike določa tudi štiri splošne cilje regionalne politike do leta 2030 ter vodilne in dopolnilne kazalnike za spremljanje njihovega doseganja.

Prvi pregled stanja in razvojnih trendov v slovenskih regijah je po omenjenih ciljnih in vodilnih kazalnikih pripravil Urad RS za makroekonomske analize in razvoj in ga leta 2020 objavil v delovnem zvezku Cilji regionalne politike Slovenije v obdobju 2021–2027 (Delovni zvezek 3/2020, letnik XXIX). Delovni zvezek podaja vpogled v regionalne razvojne procese v obdobju od 2008 do 2018.

Obravnava Poročila o regionalnem razvoju 2018–2022, ki ga je po naročilu Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj pripravila ekipa Oddelka za geografijo na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, je rezultat nadaljnjega procesa spremljanja v sklopu izvajanja regionalne politike v Sloveniji. S prikazom vodilnih kazalnikov spremljanja doseganja ciljev regionalne politike na ravni razvojnih (NUTS 3) in kohezijskih (NUTS 2) regij prinaša podroben vpogled v stanja in razvojne trende v slovenskih regijah v obdobju od 2018 do 2022. V njem razvidni raznovrstni razvojni izzivi regij pomenijo dragoceno podlago za oblikovanje in prilagajanje – v odsotnosti pokrajin še posebej pomembnih – učinkovitih ukrepov države oz. resornih ministrstev v smeri spodbujanja skladnega in trajnostnega razvoja vseh slovenskih regij.

Ključne ugotovitve Poročila o regionalnem razvoju 2018–2022 po posameznih splošnih ciljnih regionalne politike so:

- Prvi splošni cilj, ki se nanaša na dvig kakovosti življenja v vseh regijah na izbranih 15 področjih, je bil v pomembni meri dosežen. Na šestih področjih je bil napredek potrjen pri vseh ali večini regij, pri čemer pri ostalih regijah na omenjenih področjih ni prišlo do poslabšanja stanja (izobrazba, dohodek, dostopnost, stanovanje, digitalna preobrazba, energetska samooskrba). Napredek je bil v nekaterih regijah potrjen tudi na petih področjih, na katerih pa je v ostalih regijah prišlo do stagnacije ali poslabšanja stanja (delo, socialna izključenost, zdravje, prostor, varnost). Na področju kulture napredek ni bil zabeležen. Na treh področjih zaradi metodoloških omejitev doseganje cilja ni bilo mogoče oceniti (okolje, podnebne spremembe, upravljanje). Največji napredek, merjen v številu področij, na katerih je prišlo do izboljšanja stanja, je opazen v Primorsko-notranjski regiji, najmanjši pa v Obalno-kraški regiji. Razmere na področju kakovosti življenja so sicer najugodnejše v Gorenjski regiji, sledita ji Osrednjeslovenska in Koroška regija. Najmanj ugodne razmere so v Posavski regiji, ki ji sledita Obalno-kraška in Pomurska regija.
- Drugi splošni cilj, ki se nanaša na razvojno dohitevanje evropskih regij, je bil delno dosežen. Hitrejši gospodarski razvoj od povprečnega v Evropski uniji je bil dosežen v Osrednjeslovenski, Podravski in Zasavski regiji. Na drugi strani sta Gorenjska in Obalno-kraška regija opazno nazadovali, medtem ko je gospodarski razvoj ostalih razvojnih regij sledil povprečnemu razvojnemu trendu Evropske unije. Kohezijska regija Vzhodna Slovenija se je v analiziranem obdobju razvijala hitreje kot sosednje avstrijske in madžarske regije in podobno hitro kot hrvaške regije na ravni NUTS 2. Kohezijska regija Zahodna Slovenija se je razvijala hitreje od vseh sosednjih regij na ravni NUTS 2.
- Tretji splošni cilj, ki se nanaša na zmanjšanje regionalnih razvojnih razlik, je bil v pomembni meri dosežen. Spremembe med-regionalnih razlik v gospodarski aktivnosti, merjeni z BDP na prebivalca, so majhne – po v Poročilu uporabljeni meri variabilnosti so se celo nekoliko

zmanjšale – nanje pa najmočnejše vpliva Osrednjeslovenska regija. V povprečju je imela najvišjo vrednost BDP na prebivalca Osrednjeslovenska regija, najnižjo pa Zasavska regija. Razlike med ostalimi regijami so izredno majhne, pri čemer na podlagi v Poročilu uporabljene mere variabilnosti te regije postopoma še konvergirajo. Tudi po neto razpoložljivem dohodku na prebivalca, kjer so razlike že sicer majhne, so se v obravnavanem obdobju razlike med regijami še zmanjšale. V povprečju je imela najvišji neto razpoložljiv dohodek na prebivalca Koroška, sledita ji Jugovzhodna Slovenija in Osrednjeslovenska regija. Najnižji povprečni neto razpoložljiv dohodek na prebivalca pa imela Pomurska regija, sladita ji Podravska in Zasavska regija. Razkorak med obmejnimi problemskimi območji in notranjostjo Slovenije se je povečeval manj izrazito kot pred letom 2018.

- Doseganje četrtega cilja, ki se nanaša na uresničevanje razvojnih potencialov in izkoriščanje globalnih priložnosti z mednarodnim medregionalnim povezovanjem in sodelovanjem, zaradi prehoda programskih obdobj in posledično pomanjkanja primerljivih podatkov še ni bilo mogoče oceniti.